

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **H. M.**, státní příslušnost Alžírská demokratická a lidová republika
bytem P. X, F. p. R.

zastoupeného advokátem Mgr. Umarem Switatem
sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě ze dne 10.10.2018 proti nezákonnému zásahu žalovaného

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč. Soudní poplatek v uvedené výši bude žalobci vrácen z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Umara Switata.

Odůvodnění:

- 1. Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě a postoupenou Městskému soudu v Praze dne 25.3.2019 se žalobce domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost „*ve správním řízení o žádosti žalobce podané dne 9.11.2017 o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky vedeném pod č.j. OAM-17995-23/PP-2017, MV-81910-1/OAM-2018, v rámci nového projednání věci respektovat závazný právní názor Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, že žalovaný bude respektovat žádost podanou dne 9.11.2017 za podanou oprávněně na území České republiky*“.
- 2. Žalobce v žalobě nejprve uvedl, že rozhodnutím žalovaného ze dne 17.7.2018 č.j. OAM-17995-23/PP-2017, MV-81910-1/OAM-2018 bylo správní řízení vedené o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu zastaveno podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žádost byla podána v době, kdy žalobce (žadatel) nebyl oprávněn k pobytu na území České republiky.

Rozhodnutím odvolacího orgánu (Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, dále též jen „Komise“) ze dne 27.9.2018, č.j. MV-98465-4/SO-2018 bylo uvedené rozhodnutí žalovaného zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání.

3. Žalobce následně popsal předcházející průběh řízení. Uvedl, že dne 9.11.2017 podal žalovanému žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b zákona o pobytu cizinců. Usnesením ze dne 13.11.2017, č.j. OAM-17995-6/PP-2017 žalovaný řízení zastavil podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. K odvolání žalobce Komise rozhodnutím ze dne 14.2.2017, č.j. MV-148591-44/SO-2017 napadené usnesení zrušila a věc vrátila žalovanému k novému projednání s odůvodněním, že žalovaný se nevypořádal se skutečností, že žalobce měl v cestovním dokladu uděleno vízum na 60 dní s platností od 9.11.2017 do 7.1.2018, tedy v době podání žádosti. Žalovaný následně usnesením ze dne 1.3.2018, č.j. OAM-17995-12/PP-2017 žádost znovu zastavil podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců a uvedl, že vízový štítek byl žalobci udělen po podání žádosti dle § 87y zákona o pobytu cizinců na pracovišti náběru, přičemž pracovník náběru při vylepování štítku pochybil. K odvolání žalobce Komise rozhodnutím ze dne 31.5.2018, č.j. MV-43472-4/SO-2018 napadené usnesení zrušila a věc žalovanému vrátila k novému projednání s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20.5.2015, č.j. 57 A 16/2014-57 a vyslovila závazný názor, že pokud byl žalobci vydán překlenovací štítek opravňující jej k pobytu, i když nebyl vydán oprávněně, měl žalobce dispoziční listinu, kterou prezentoval vůči okolí a která mu dávala možnost na území oprávněně pobývat a jeví se jako nelogické, aby žalobce podával žádost mimo území, a tudíž nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení. Komise s ohledem na všechny okolnosti případu (pochybení žalovaného, skutečnost, že se žalovanému a jeho družce narodil v průběhu řízení dne 3.4.2018 syn), považovala za přepjatý formalismus řízení zastavit. Komise vrátila znovu věc žalovanému s pokynem, že v rámci nového projednání věci bude žádost žalobce považovat za podanou oprávněně na území a posoudí, zda žalobce splňuje podmínky pro vydání pobytového oprávnění. Následně žalovaný rozhodl tak, jak je uvedeno v bodu 2, tj. správní řízení vedené o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu bylo opět zastaveno podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný tedy podle žalobce opakovaně nerespektoval závazný názor Komise.
4. Vzhledem k tomu, že žalobce opakovaně žádal o uznání fikce pobytu podle ust. § 87y zákona o pobytu cizinců a žalovaný opakovaně ignoruje stanovisko Komise, která jednoznačně pro účely nového projednání uvedla, že s ohledem na pochybení při vyznačení vízového štítku do cestovního dokladu žalobce bude žalovaný v rámci nového projednání považovat předmětnou žádost podanou dne 9.11.2017 za podanou oprávněně, což žalovaný nerespektuje, byl žalobce nucen podat tuto žalobu. Žalobce poukázal na to, že postupem žalovaného mu vzniká psychická i ekonomická újma, neboť je mu znemožněna realizace nerušeného rodinného života na území ČR a výdělečné činnosti za účelem zajištění obživy rodiny (družky a syna). Uvedl, že se svojí družkou syna společně vychovávají, žalobce o něj celodenně pečuje, má zde kvalitní rodinné a sociální zázemí. Bylo přitom povinností žalovaného dbát na to, aby nikomu nevznikla zbytečná újma, což se nestalo.
5. Žalovaný ve vyjádření ze dne 2.5.2019 navrhl, aby byla žaloba zamítnuta pro předčasnost. Uvedl, že námitky žalobce neprokazují, že by v průběhu své činnosti nerespektoval

rozhodnutí Komise a postupoval nezákonně. Poukázal na to, že řízení o udělení k přechodnému pobytu žalobce stále probíhá, o žádosti nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. S odkazem na správní spis pak předestřel průběh tohoto řízení s tím, že dosud posledním úkonem ve věci bylo doručení výsledku šetření Policie ČR dne 26.4.2019, zda žalobce žije se svým nezletilým synem.

6. Městský soud v Praze nejprve uvážil, zda je možné žalobu věcně projednat. Dospěl přitom k závěru, že k takovému postupu nejsou splněny zákonné podmínky, a to z následujících důvodů.
7. Řízení před správními soudy je ovládáno zásadou subsidiarity soudního přezkumu, z níž vyplývá, že k věcnému přezkumu aktů veřejné moci mohou soudy v zásadě přistupovat teprve tehdy, kdy žalobce vyčerpá řádné opravné prostředky, pokud je zvláštní zákon připouští (§ 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“). Subsidiarita žalobního typu, který žalobce (zastoupený advokátem) ke své ochraně zvolil, je v případě trvajících zásahů zřetelně stanovena v ust. § 85 s.ř.s., podle něhož je žaloba nepřipustná, *lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky (...)*.
8. Žalobce se brání zásahovou žalobou proti postupu žalovaného za situace, kdy využil (již potřeť) řádný opravný prostředek proti procesnímu rozhodnutí žalovaného o tom, že jeho žádost o pobytové oprávnění nebude věcně projednána, neboť ji měl (podle názoru žalovaného) podat v době, kdy nebyl oprávněn k pobytu na území České republiky. Tomuto opravnému prostředku bylo vyhověno se závěrem, že v rámci nového projednání věci bude žalovaný žádost žalobce považovat za podanou oprávněně na území a posoudí, zda žalobce splňuje podmínky pro vydání pobytového oprávnění. Jak vyplývá z tvrzení žalovaného, která potvrzuje rovněž poskytnutý spisový materiál, po zrušení naposledy vydaného procesního rozhodnutí žalovaného (o zastavení řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu žalobce) probíhá v současné době správní řízení, jehož předmětem je nové projednání věci žalobce.
9. Žalobce se v řízení před správními orgány domáhá (vyhovujícího) rozhodnutí o své žádosti o pobytové oprávnění. O této žádosti však dosud rozhodnuto nebylo, přičemž ze spisového materiálu je zřejmé, že postup žalovaného směřuje k meritornímu rozhodnutí o této žádosti (dne 27.9.2018 byla žalovanému věc vrácena k novému projednání, dne 21.1.2019 byla žalobci zaslána výzva k odstranění vad doloženého dokladu o zdravotním pojištění, dne 11.3.2019 zaslal žalobce žalovanému množství dalších dokladů, mj. i oznámení zaměstnavatele žalobce o zdravotním pojištění, následně bylo mj. provedeno šetření Policie ČR, zda žalobce žije se svým nezletilým synem). Z postupu žalovaného tak lze usuzovat na to, že nyní postupuje v souladu s právním názorem Komise vyjádřeným v naposledy vydaném rozhodnutí v této věci, tj. v rozhodnutí ze dne 27.9.2018, č.j. MV-98465-4/SO-2018, a činí kroky potřebné k meritornímu posouzení podané žádosti.
10. Jakkoli lze chápat, že žalobce hodnotí postup žalovaného a s ním spojené prodlužování řízení před správními orgány negativně, a proto se snaží toto řízení, resp. vydání rozhodnutí ve věci, urychlit prostřednictvím této žaloby, soud je povinen respektovat již výše zmíněnou zásadu subsidiarity s tím, že do činnosti správních orgánů je povinen a

oprávněně zasahovat v zásadě jen po vyčerpání řádných opravných prostředků, jsou-li přípustné. Výjimkou z takového postupu správního soudu by mohla být situace, kdy správní orgán opakovaně zjevně nerespektuje závazný právní názor nadřízeného správního orgánu. Jak uvedla již Komise v rozhodnutí o posledním odvolání žalobce ze dne 27.9.2018, č.j. MV-98465-4/SO-2018, pokud by žalovaný ani v dalším řízení nerespektoval právní názor, jímž ho odvolací správní orgán zavázal pro další projednání věci, tj. pokud by žalovaný žádost žalobce opětovně posoudil tak, že by řízení o této žádosti zastavil podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, žalobce by se mohl bránit proti takovému rozhodnutí žalovaného přímo u soudu, aniž by musel opětovně vyčerpat řádný opravný prostředek v podobě odvolání. Nastala by totiž situace obdobná té, k níž se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10.11.2016, čj. 3 As 278/2015 – 44 (publ. pod č. 3517/2017 Sb. NSS), byť ve vztahu k poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. Nejvyšší správní soud zde vyslovil, že „v případě, kdy povinný subjekt zcela ignoruje závazný právní názor nadřízeného orgánu (pozn. soudu – ve vztahu k již jednou řešeným skutkovým a právním otázkám), je možné napadnout žalobou přímo jeho následné rozhodnutí, odmítající informaci poskytnout. Překážkou pro takový postup není dle názoru soudu ani ustanovení § 68 písm. a) s. ř. s., neboť požadavek naplnění podmínky zde uvedené nemůže nutit stěžovatele k opětovnému, čistě formálnímu podání opravného prostředku, který by zcela zřejmě vedl znovu k témuž výsledku, kterého již jednou dosáhl.“ Taková situace, v níž by ovšem nebylo možné účinně uplatnit zásahovou žalobu, nýbrž žalobu proti správnímu rozhodnutí ve smyslu § 65 s.ř.s., však v této věci nenastala, neboť v důsledku účinného podání opravného prostředku, tj. použitím postupu, kterým žalobce dal žalovanému znovu „šanci“ k nápravě, bylo poslední rozhodnutí žalovaného zrušeno a správní řízení o žádosti žalobce bylo znovu otevřeno.

11. Za této situace není na místě ochrana žalobce prostřednictvím zásahové žaloby, neboť možnost ochrany žalobce prostřednictvím prioritního žalobního typu, kterým je žaloba proti správnímu rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s.ř.s. (byť by tímto rozhodnutím bylo již rozhodnutí žalovaného jako správního orgánu prvního stupně), tento postup vylučuje. K tomu soud podotýká, že za splnění zákonných podmínek není event. vyloučeno ani podání žaloby na nečinnost podle § 79 a násl. s.ř.s. Z uvedených důvodů tak soud dospěl k závěru, že žaloba je nepřipustná, a proto ji podle § 85 s.ř.s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. odmítl.
12. V souladu s § 60 odst. 3 věta první s. ř. s. soud ve výroku II. usnesení rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
13. Žalobce zaplatil soudní poplatek za řízení o žalobě ve výši 2 000 Kč. Jelikož žaloba byla odmítnuta, soud podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl ve III. výroku usnesení o vrácení celého soudního poplatku žalobci, a to k rukám jeho právního zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a odst. 1 téhož zákona).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu,

se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 23. července 2019

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu